

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 7000 Mk.
z odnośnikiem do domu 8500 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 9000 Mk.
Zagranicą 18000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 400 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
na str. 1.2.3. m. 1000., w tekście m. 750
Nekrologi 1000 mk. zwyczajnie 500 mk.

Adres Redakcji i Administracji
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91
Otwarta od 9—12 i od 2—6 po poł.

№ 113 (7448)

Środa dnia 23 Maja, 1923 r.

Rok XXXI

Baczność!!!

OTWARTO W KALISZU,
ULICA WARSZAWSKA № 13,
OBOK CUKIERNI PP. SZAUBA i KOZŁOWSKIEGO.

**PIERWSZY CHRZEŚCJAŃSKI SKŁAD
GOTOWYCH UBRAŃ**

pod firmą

Dom Handlowy F. DZIERŻAWSKI i S-ka **TEL. № 41.**

Ceny fabryczne.

DZIAŁ KONFEKCJI MĘSKIEJ.

Garnitury z jasnych i ciemnych kortów, kamgar-
nów krajowych i zagranicznych materiałów,
oraz saki i kimona letnie i t. p.

Najnowsze modele. ● Wykonanie solidne.

Ceny fabryczne.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

ZAKŁAD LECZNICZY W PARKU.

Sezon letni rozpoczyna się 1 maja.

Zakład posiada najnowsze urządzenia wodo-
lecnicze, aparaty do elektryzacji, naświetlań i
masaży, Gabinet Roentgenowski, oraz pracownię
analityczną, pensjonat z kuchnią dietetyczną.
Stała opieka lekarska na miejscu.

Ordynują lekarze:

Dr. E. Zboromirski
(choroby nerwowe) od 11 do 1.

Dr. A. Dreszer (choroby wewnętrzne i
dziec.) od 4 do 5 po poł.

Dr. T. Pawłowski (choroby kobiece i
akuszerja) od 4 do 6 po poł.

Prócz tego konsultacje lekarzy specjalistów.

954

ZARZĄD.

KLINIKA CHIRURGICZNA

W POZNANIU, ul. Mickiewicza 22.

Przy klinice pod kierownictwem specjalisty:
Zakład Röntgena, Djateria, lampa kwarcowa
(sztuczne górskie słońce), masaż wybracyny,
elektryzacja i t. d.

CENY UMIARKOWANE. 1070.

NA RATY!!

UWAGA!

Proszę się przekonać, że u mnie
najtańsze źródło **ubrań męskich** go-
towych i stalowanych.

Materiały damskie i męskie w wiel-
kim wyborze na dogodnych warunkach.
Urzędnikom i wojskowym ustępstwo.

W. GOLDMANN,
BABINA I. 926

NA RATY!!

Zarząd Elektrowni Miejskiej

niniejszym komunikuje, że z powodu re-
peracji turbiny, prąd dla oświetlenia, w
ciągu bieżącego tygodnia dostarczony
będzie P. P. konsumentom tylko do
godziny 1-szej w nocy.

1081

Nowy wybór towarów

na sezon jesienny i zimowy oraz wszelki asortyment materiałów
letnich posiada

Sklep Fabryczny Fabryki Sukna w Opatówku

dawniej Fiedlera Sp. Akc.

sprzedaje hurtowo i detalicznie PO CENACH FABRYCZNYCH.
Ulica Kościelna w Opatówku. Budynek Fabryczny. 976

Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.

Na udeptaną ziemię.

Stronnictwa bloku prawicowego widziałyby bardzo chętnie, aby prezydent Sikorski, idąc śladem innych swoich poprzedników, zaniechał niektórych formalności parlamentarnych i poprosił w przystępie zdenerwowania i uczucia beznadziejności, sam podał się do dymisji. Takie postąpienie skazanego przez prawicę na usunięcie gabinetu i jego premiera, ułatwiłoby jej samą zadanie, którego gładkiego, a przede wszystkim — honorowego rozwiązania ona sama jest jeszcze bardzo niepewna.

Dał tym pragnieniom prawicy wyraz poseł Korfanty, zapraszając dobrodusznie prezydenta Sikorskiego, aby sam sobie poszedł, nie czekając, aż mu mowa większość sejmowa wedle wszelkich form, przez parlamentaryzm wymaganych, swoją nieufność uchwali. Ale prezydent Sikorski nie należy do tych, których brać można na dobroduszność i różne „przyjacielskie” rady. Odpowiedział posłowi Korfantemu, że nie ustąpi przed uchwałami klubów partyjnych, lecz pójdzie na udeptaną ziemię dyskusji i głosowania w plenum sejmowym.

Stanowisko to jest jedynie słusznym. Prezydent Sikorski zbyt słabo trzymał się władzy, zbyt łatwo może ją każdej chwili oddać, aby denerwował się widokiem kurczenia się podstaw parlamentarnej tej swojej władzy. Zjawisko tworzenia się nowej większości, przeciw niemu i jego rządowi zwróconej, nie wyprowadza go też z równowagi psychicznej, której utrata wyraża się z reguły w uprzedzaniu wypadków. — Główny wycieczka w wojnie z bolszewikami wie dobrze, co to znaczy zmusić nieprzyjaciela do rozwinięcia frontu, zniewolić go, aby ustawił swoje siły w szyku bojowym i pokazał wszystko, co ma w rzeczywistości, a nie tylko w trąbach swoich trębaczy.

Partja tedy musi być rozegrana do końca, nie dlatego, jakoby ktokolwiek ludził się możliwością dalszego utrzymania się prezydenta Sikorskiego u rządu, ale dlatego, aby do naszego życia polityczno-parlamentarnego weszły rzeczywiście zwyczajne parlamentarne i aby procesy tego życia odbywały się w pełnym świetle i pełnej odpowiedzialności stronnictw i ludzi.

Grunt parlamentarny pod gabinetem Sikorskiego jest już tak podminowany, że nie może być mowy o tem, aby się rząd jego w tych warunkach chciał upierać przy władzy. Sami przyjaciele prezydenta Sikorskiego muszą mu w tych warunkach doradzać ustąpienie i to tem szczerzej, im lepiej mu życzą. Prostu bowiem zawiele on wart zbyt wielkie może jeszcze oddać usługi państwu, aby zdzierał się i politycznie zużywał w sytuacji tak, jak obecna, zamazanej, w której największa energia i najśmielsza inicjatywa rządu musi rozpraszać się w próżnię.

Przyjścia do władzy prawicy nikt niezaczepiony nie uważa za jakieś wyjątkowe nieszczęście. Przeciwnie, jest ono zjawiskiem naturalnym, które w logicznym rozwoju naszych stosunków politycznych musiałoby przyjść prędzej, czy później. W tych warunkach byłoby wysoce niepolitycznym, gdyby prezydent Sikorski stawiał temu logicznemu rozwojowi rzeczy opór silniejszy, niż tego wymaga interes państwa i jego godność osobista.

Czego więc wymaga interes państwa? Oto wymaga on, aby formy naszego parlamentaryzmu były skończone, jasne i logiczne. Rząd parlamentarny powstaje i ustępuje zgodnie z wolą większości parlamentu. Wola ta zaś objawia się tylko w jeden jedyny sposób, mianowicie przez jawne, w danym razie imienne głosowanie, którego wynik enuncjuje oficjalnie marszałek. Żadnej innej formy parlamentaryzmu nie tylko nie zna, lecz nawet nie dopuszcza. — Więc żadne uchwały klubów poszczególnych sejmowych, żadne głosy prasy partyjnej nie mogą mieć mocy obowiązującej dla rządu. Może i musi ją mieć tylko wynik głosowania w plenum sejmowym na jawnym posiedzeniu.

Prezydent Sikorski winien jest to młodemu parlamentaryzmowi polskiemu, aby nie dopuszczał do jego zachwaszczania różnymi obyczajami i metodami zastraszania i denerwowania istniejących rządów, różnymi sztuczkami, mające-

1071
1071

Obcasy i podszwy gumowe

Obcasy i podszwy gumowe
są trwalsze od skóry, chronią nogi, oszczędzają obuwie.

PALMA

PALMA-KAUCZUK (Sp. z ogr. odp.)
(Dom Komisowy Warszawa, ul. Kupiecka 10
dom przejściowy Nalewki 39) Tel. 288-82.

ciami ułatwić grę różnym stronnictwom, które jednakowoż wołałyby zachować dla niej wygodny półcień uchwał sejmowych i różnych paktów między sobą zawieranych, niż jasne światło plenarnych głosowań.

Lecz także i godność osobista prezydenta Sikorskiego wymaga, aby ustępował on nie inaczej, jak skutkiem formalnie przez Sejm uchwalonego votum nieufności dla niego i jego rządu. Znakomity oficer i wódz polski, który wcale nie zabiegał o władzę, który objął ją w najtrudniejszych dla państwa warunkach, nie, jak polityk, robiący swoją karierę, lecz jak żołnierz któremu dano rozkaz i który go wykonuje, nie potrzebuje ustępować z posterunku swojego chyłkiem, niepostrzeżenie i... delikatnie. Przeciwnie może i powinien odejść z niego tym samym miarowym, spokojnym krokiem, którym na ten posterunek wszedł. A to tem bardziej, że przez czas swoich rządów oddał państwu szereg zasług, które u polityka partyjnego, wzięte na odpowiednio mocno huczące bębny partyjnej adoracji, starczyły by mu do trzeciego, pokolenia za dostateczny tytuł do sławy, uznania i wszyst., co do tego należy.

Dość przypomnieć chwilę, w której prezydent Sikorski objął władzę w państwie. Było to w trzy godziny po zamordowaniu ś. p. prezydenta Narutowicza w nastroju panicznym całej Warszawy, który charakteryzuje dostatecznie fakt, że przedstawiciele dyplomatyczni wielkich i bardzo mocnych państw szereg kazali pakować walizy, szykując się do opuszczenia Warszawy. Kilkadziesiąt tysięcy zorganizowanych robotników stało gotowych w każdej chwili do uderzenia na centrum miasta, aby samym zrobić porządek. W takim położeniu prezydent Sikorski stanął u steru i wyprowadził nawę państwową z niebezpiecznego wiru tak szybko i pewnie, że olbrzymi większość jej pasażerów nie miała nawet przecucia, nad jaką przepaścią i wśród jakich niebezpieczeństw przepływała.

A druga rzecz, to uznanie ostateczne wschodnich granic państwa. Kusilo się o nią wielu różnych mężów stanu polskich, lecz zawsze bez skutku. Zabrali się do tego Sikorski i Skrzyński, uchwycili właściwy moment, nacisnęli i ogromny gwałt, lekko i cicho spadł z państwowości polskiej.

Kto w krótkiej historii swoich rządów ma do zapisania także dwa plusy, ten nie potrzebuje ustępować przed uchwałami samych, tylko klubów sejmowych, ten nie potrzebuje lękać się krytyki publicznej, ten może i powinien zażądać jej, wysłuchać i spokojnie wysnuć konsekwencje z takich czy innych jej wyników.

To też wyrażenie o „udeptanej ziemi” rozumiemy w ten sposób, że prezydent Sikorski na jednym z najbliższych posiedzeń sejmowych stanie przed Sejmem i aby mu decyzję ułatwić, sam postawi kwestję zaufania, ale postawi ją nie trwożliwie i w zdenerwowaniu, lecz spokojnie, zdawszy swoje plany na przyszłość.

Wtedy niechaj sobie Sejm dyskutuje i głosuje. Kiedy większość oświadczy się przeciw Sikorskiemu formalnie, wtedy, ale tylko wtedy, dla niego i jego kolegów z gabinetu przyjdzie chwila złożenia tej nowej większości uprzejmego — ukłonu pożegnania.

TELEGRAMY.

Wycieczka Dziennikarska.

TORUN. W sobotę z rana przybyła wycieczka dziennikarska urządzona przez Syndykat dziennikarzy warszawskich i Związek Prasy Prowincjonalnej, mająca na celu zwiedzenie Pomorza od 19 do 23 bm. W wycieczce przyjmuje udział około 30 osób, w tej liczbie dziennikarze warszawscy z żonami z pp. Czemiński i Jarkowski na czele, oraz z prowincji J. Siciński wiceprezes Zw. Pol. Prasy Prow., redaktor Prokesh z Krakowa i red. „Gazety Kaliskiej” Ant. Radwan. Z dworca samochodami udano się do wojewody Brejskiego, który przyjmował dziennikarzy śniadaniem w prywatnym swym mieszkaniu. Po zwiedzeniu miasta prezydent Michałek przyjmował gości obiadem w t. z. „Dworze Artusa”. Po obiedzie wyjechało do Bydgoszczy, gdzie zwiedzono najważniejsze fabryki bydgoskie. Wieczorem odbyło się przyjęcie w hotelu Leninga (wł. p. Goździka z Kalisza). W niedzielę z rana statkiem Lloyd’a Bydgoskiego zwiedzono wybrzeża Brdy i Brdy, ujście ze słynną Szluzą, poczem nastąpił wyjazd w dalszą drogę do Gdańska i Hilu.

Nowe zabójstwo w Warszawie.

WARSZAWA 22. W nocy z soboty na niedzielę w kinie „Nirwana” zamienionym na „Loteryjkę” przemysłowiec Piotr Rokossowski zabił trzema wystrzałami z rewolweru swą żonę Helenę Rokossowską. Morderca jest bratem reagenta ze Zduńskiej-Woli Rokossowskiego, który obecnie jest posłem w Sejmie. Piotra Rokossowskiego aresztowano i osadzono w więzieniu.

Aresztowanie posiadacza naboju dynamitowych w Krakowie.

KRAKÓW 22. W sobotę na dworcu aresztowano osobnika, u którego w plecaku znaleziono 2 wielkie naboje dynamitowe i 4 metry lontu oraz 8 kapsli miedzianych. Okazało się, że osobnik ów jest górnikiem z pow. pszczyńskiego na Górnym Śląsku i nazywa się Franciszek Koterba, przyjechał zaś do Świątnik pod Kraków gdzie mieszka jego rodzina. Czy aresztowanie to ma jakiś związek z ostatnimi wybuchami w Krakowie dotychczas nie wyjaśniono. Aresztowany przyznał się, że ukradł naboje swemu koledze i opowiadał, że chciał wybuchami uświetnić Zielone Świątki. Dalsze śledztwo w toku.

Tajemnicze zniknięcie aktów sąd. w sprawie zamachu z 11 grudnia z. r.

WARSZAWA „Robotnik” donosi, że w kłach sądowych mówił się powszechnie, jakoby w kancelarii sędziego śledczego do spraw szczególnej wagi Żyźniewskiego, delegowanego w swoim czasie do zbadania zajść związanych z zamachem z dn. 11-go grudnia z. r., skradziono wszystkie akta tej sprawy dotyczące. Podejrzanego o kradzież woźnego kancelaryjnego usunięto z posady pod pozorem choroby umysłowej. Żadnego śledztwa w tej sprawie nie przeprowadzono.

Struktura gospodarcza Polski.

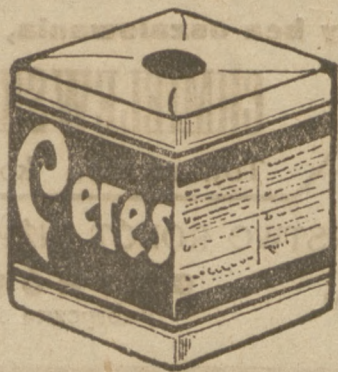
Na posiedzeniu tow. ekonomistów i statystyków polski w Warszawie, prof. Brzeski poruszył ciekawą zagadnienie, mianowicie, jaką tendencję rozwojową posiada struktura gospodarcza Polski: czy tendencję przeważnie przemysłową, czy przeważnie rolną?

Wywody referenta skłaniały się ku wnioskowi, że wbrew wielu wskaznikom, przyszłość Polski opierać się powinna na wydatnym uprzemysłowieniu, a więc na znacznym eksporcie wytworów fabrycznych, albowiem produkcja rolna nie może nam zapewnić większych przewyżek ponad pokrycie wewnętrznej konsumpcji.

Jakkolwiek prof. Brzeski uzasadnił pogląd ten szeregiem argumentów naukowych, a w tem danymi statystycznymi, jest to oczywiście tylko przewidywanie. Trzeba zdać sobie sprawę z tego, że właściwa struktura gospodarcza nowej Polski niepodległej jeszcze

H. BISKUPSKI i S-ka Kalisz.

*Take
wygląda*

PRAWDZIWY

CERES TŁUSZCZ JADALNY

Przy kupnie uważajcie baczenie na nazwę „C E R E S”.

się nie sformowała, że rozwija się ona dopiero, że jest in statu nascendi. To też przewidywania opierają się na danych nie mających bezwzględnych podstaw. Dynamika gospodarcza, odbywająca się przy zalanu dawnych dzielnic, oraz różne nie dające się jeszcze określić fakty, wycisną dopiero w przyszłości piętno na budowie pełnego rozwoju ekonomicznego. Niemniej wszakże, chcąc przeniknąć rozwój, trzeba głębiej wniknąć w istotę tych fundamentów gospodarczych z przeszłości, na których spocząć musi nasza przyszła struktura.

Owóż przedewszystkiem we wszystkich dzielnicach Polski (z wyjątkiem Śląska) przyrost ludności rolnej jest tak znaczny, że żadną miarą nie może on iść w porównaniu z zapotrzebowaniem rąk roboczych we wzrastającym nawet przemyśle. Przeciwnie na ziemiach polskich z rolnictwa czerpało utrzymanie 63 proc. ludności a w tem w Małopolsce 73 proc. Robotników fabrycznych było na wszystkich ziemiach polskich 1.500.000. Przy znacznym powiększeniu produkcji przemysłowej liczba ta może w ciągu lat kilku wzrosnąć o kilkadziesiąt procent, ale to nie dorówna przyrostowi ludności rolnej, która w sumie obejmuje w Polsce około 21 milij.

Prawda, że statystyka przedwojenna wykazała większą wartość produkcji przemysłowej, niżeli rolnej zarówno w Królestwie jak i w Małopolsce, — lecz były to wyniki niedokładnych metod statystycznych. Tak więc w Królestwie obliczono wartość rocznej produkcji przemysłowej na 1,2 miljarda rubli, a wartość produkcji rolnej na 956 milionów. W ten sposób produkcja przemysłowa byłaby większą od rolnej o około 250 milij. rubli ale rezultaty te płyną z niescisłych obrachunków. W statystyce przemysłowej kilkakrotnie wchodzi do obliczeń te same wartości (najpierw jako plody surowe, potem jako półobrobione, wreszcie jako gotowe wyroby). W statystyce rolnej mamy do czynienia z faktami nieskomplikowanymi i dlatego jest ona pewniejsza. Tak samo więc cyfry, odnoszące się do dawnej Galicji, zawierają tylko względnie dokładne wskazówki (700 milij. koron, jako wartość roczna produkcji przemysłowej, oraz 300 milij. koron jako wartość plonów głównych zbóż.)

Jeśli zwrócić uwagę na tendencje rozwojowe rolnictwa polskiego w dawnym Królestwie zanim jeszcze polityka gospodarcza rządu rosyjskiego wywarła na nie swój ujemny nacisk (przez taryfy przewozowe), to okaże się, że Królestwo posiadać może w tej mierze nie tylko samowystarczalność, lecz przewyżki wywozowe. Co do Wielkopolski fakt ten nie ulega żadnej wątpliwości. Statystyka bilansu handlowego Włocławski (z przed wojny) wykazuje saldo w dziale rolnym, dochodzące do miljarda marek złotych. Możliwości rozwojowe Galicji w rolnictwie są o wiele wyższe od dawnych wyników, będących skutkami zaniedbania gospodarczego.

Nie lekceważymy potencjonalnych sił rozwojowych przemysłu polskiego. Już przeszłość, ossobliwie w Królestwie, wykazała pod tym względem znaczne postępy. Przemysł wzniósł się na wysoki poziom technicznego udoskonalenia. Polska musi podążać za postępową organizacją wielko - przemysłowej innych krajów kultury, albowiem zdobyte na tem polu są przodkami cywilizacyjnej dojrzałości.

Rozwój przemysłu zapewnia każdemu narodowi szansę samowystarczalności w tych względnych granicach, w jakich samostarczalność pojmować należy. Bez tych szans jednak naród i państwo nie mogą pozyskać niepodległości gospodarczej. Przemysł polski, zarówno mechaniczny, żelazny, jak włókienniczy już po wojnie doskonał się i posuwał naprzód.

Atoli nie można oczekiwać takiego wzrostu produkcji fabrycznej, aby napięcie jej równało się pro-

letaryzacji ludności rolniczej, która, w miarę braku pracy na wsi, znajdowałaby w fabrykach korzystne zatrudnienie. Tak samo nie można również przewidywać że wywóz naszych wytworów fabrycznych zapewni nam równowagę bilansową. Obecne nawet powojenne zdobycze wynikają raczej z koniunktur walutowych niż z naszych uzdolnień konkurencyjnych na wszechświatowym rynku.

To też mimo wszystko, w rolnictwie zawiera się przeważająca domena wytwórczych sił Polski. Rzeczywiście rolnictwo musi być zarazem oparte na rozwoju przemysłów, związanych z gospodarstwem rolnym. Wiek nowoczesny jest pod wieloma względami fabryką nie wyłącznie glebę, rodzącą zboże. Nawet małe gospodarstwa rolne mogą być połączone z przemysłową działalnością. Z drugiej strony struktura społeczna Polski, uwarunkowana wielkim rezerwuarem sił ludzkich, żyjących na wsi, a nie mogących być pominiętymi przez przemysł miejski, jest ową causa movens reformy rolnej, która przyspieszać ją będzie choćby sejm konserwatywny chciał ją opóźnić.

W konkluzji należy stwierdzić, że Polska zjednoczona i niepodległa będzie w dalszym swoim rozwoju państwem napływu przemysłowem, na polu rolniczym, lecz w najbliższych stadjach rozwojowych — przeważnie rolniczym.

Co się zaś tyczy czynników, na których opierać się powinna równowaga naszego bilansu płatniczego to nie wyłącznie wywóz surowców i wytworów może w tem decydować. Polska posiada świetne warunki geograficzne, zapewniające jej szanse rynku tranzytowego i twórczy z tego tytułu horoskopów zarobkowych. Jako pośredniczka w handlu między Zachodem i Wschodem Polska zdobyć może w Europie pierwszorzędne stanowisko. Ale to wymaga wiele udoskonalenia naszych urządzeń komunikacyjnych, a nadto innego stosunku do Gdańska, który jest jedynym naszym wyjściem ku morzu.

ST. A KEMPNER.

KRONIKA.

— MILJONOWKA.

Numer powyższy wyjęto z koła w sobotniem ciągnięciu 4 proc. państwowej pożyczki premijowej.

Numer ten sprzedany był w warszawskim oddziale Ziemińskiego Banku kredytowego we Lwowie.

— ECHA KONFERENCJI PRASOWEJ W WARSZAWIE. Po zamknięciu obrad obecni dziennikarze w liczbie z górą 150 przedstawiciele wszystkich dzielnic Polski postanowili zorganizować całą prasę Rzeczypospolitej w jeden związek, którego Zarząd komunikował by się we wszystkich sprawach z Rządem w myśl wezwania prezesa ministrów Sikorskiego.

W celu opracowania statutu i zwołania ogólnego Zjazdu powołano tymczasowy komitet, do którego weszli: z Warszawy: Fryze, Marjan Dąbrowski, Hołowko, Z. Olchowicz Rosner i Z. Wasilewski; z b. Kongresówki: J. Radwan, I. Siemiński, Stypułkowski i Czaki, ze Lwowa: Laskownicki, Fryling Grodzki i Jampolski; z Krakowa: Baupre i Doboszyński; z Poznania: Leitgeber, Machalewski i Marcinkowski; z Bydgoszczy: Teska; z Gdańska: ks. Kantak, z Górnego Śląska Kwiatkowski; z prasy niemieckiej Löwenthal, żydowskiej Schwalbe. Dwa miejsca pozosta-

wiono dla Kresów wschodnich. Komitet wybrał z pośród siebie wydział wykonawczy w składzie następującym: (L. Fryze prezes), Marjan Dąbrowski (wiceprezes), dr. Putek (sekretarz) oraz Hołowko, Wojciech Dąbrowski i Siciński.

Plenarne posiedzenie komitetu odbędzie się około 1-go lipca, na którym przyjęty zostanie i przedstawiony do zatwierdzenia statut Związku. Wydział wykonawczy do czasu nowych wyborów jest ekspozyturą prasy polskiej w Warszawie, na całą Rzeczpospolitą Polską.

— Z LOTERJI PAŃSTWOWEJ.

W klasie 1-ej Loterii Państwowej w Kolekcji Gazety Kaliskiej po 10,000 mk. wygrały Nr. Nr.: następujące: 39044, 39053, 39059, 65338, 72217 i 72238.

— KONCERT EUGENJI WIZEL.

Dowiadujemy się, że w dniu 26 b.m., czyli w najbliższą sobotę o godz. 8 1/2 wieczorem w sali Tow. Muzycznego wystąpi w naszym mieście europejskiej sławy, pianistka, Eugenia Wizel.

Eugenia Wizel początkowo uczennica Dyr. Melcera, obecnie laureatka konserwatorium Moskiewskiego, koncertowała ostatnio kilkakrotnie w Warszawie i we wszystkich większych miastach Rzeczypospolitej. Jakiej miary artystką jest Eugenia Wizel, świadczą o tem liczne recenzje i krytyki, z których warszawskie podamy w następnym numerze.

Nie wątpimy, że publiczność Kaliska nie pozostanie w tyle i pośpieszy tłumnie na koncert, aby zaakcentować swoje stanowisko wobec prawdziwej sztuki.

Bilety wcześniej do nabycia w cukierni P. Mayera.

— KALISZ ŻYDOWSKIE MIASTO.

Gazety poznańskie podają następującą wiadomość: Ks. kardynał Dalbor egzaminując dzieci w Ostrowie zapytał dziewczynkę, w jakim mieście urodził się Chrystus?

W Betleem.

A czy znasz inne miasto żydowskie? — zapytał powtórnie kardynał.

Tak — Kalisz — odpowiedziała dziewczynka, która widocznie nasłuchiwała się od rodziców o Kaliszu, jako o żydowskim mieście, w którym panowie z poznańskiego załatwiają swe interesy i wcale się izraelitami w tym razie nie brzydzą.

— ŻYDOWSKA, SZKOŁA RZEMIOSŁ.

W dn. 27 b.m. przy ul. Józefiny Nr. 29 odbędzie się otwarcie żydowskiej szkoły rzemiosł. — Przy tej sposobności musimy się zapytać naszych pp. rzemieślników, kiedy nastąpi otwarcie dawno zapowiadanej i reklamowanej szkoły rzemiosł, przy Stow. Rzemieślników Chrześcijańskich.

— ZE SPORTU

W dn. 19 b.m. odbył się match piłki nożnej pomiędzy I dr. kl. sp. „Amatorzy“: a I dr. T-wa Sp. „Szomrijah“ Rezultat remisowy 1:1.

W dn. 20 b.m. odbył się match piłki nożnej pomiędzy drużyną Uczn. Koła Sport. a drużyną „Szomrijah“. Przez cały czas gry widać było znaczną przewagę U. K. S., gra toczyła się stale prawie pod bramką „Szomrijah“. Nieliczne wypadki „Szomrijah“ szybko likwidowała dobra obrona U. K. S. Rezultat 7:0.

— Z TOW. SP. „PROSNA“.

W środę dn. 23 b.m. odbędzie się w dolnej sali Stow. Rzem. Chrześc. ogólne walne zebranie członków T-wa Sp. „Proсна“. Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy. Początek zebrania o g. 8-ej wiecz.

— MORDERSTWO.

W niedzielę dn. 20 b.m. w czasie zabawy w kasynie oficerskim w obozie internowanych Nr. 10 w Kaliszu porucznik ukraiński Szyło zamordował sztyltem oficera ukraińskiego Timoszenko. Przyczyna zabójstwa narazie nie wyjaśniona. Energiczne dochodzenie w toku.

— BOJKA NA STRZELNICY.

W niedzielę dn. 20 b.m. w godzinach popołudniowych wynikła bójka i awantura w letnim ogródku na t. zw. „Strzelnicy“ obok Starego Miasta. Przybyli funkcjonariusze policji stwierdzili, że awanturę wywołali, Antoni, Mieczysław, i Stanisław Trzęsowscy, zamieszkali w Kaliszu przy ul. Dobrzeckiej, którzy wspólnie pobili niejakiego Feliksa Kaczmarka, zamieszkałego w Starém Mieście Nr. 53. Awanturników zatrzymano, Kaczmarka zaś odesłano do Szpitala Sw. Trójcy, gdzie lekarz stwierdził lekkie obrażenia ciała. Wobec tego Trzęsowskich po spisaniu protokołu za zakłócenie spokoju publicznego zwolniono.

O F I A R Y:

Na Czerwony Krzyż złożyli: P. Kaja marek 57,900. P. Grun mk. 142,100

Hurtowo-detaliczny skład win i spirytualji

p o l e c a: p. p. restauratorom po cenach hurtowych. Wódki czyste, słodkie, likiery i wina.

Strop żelazobetonowy syst. visintini

wykonany bez oszalowania, mocny trwały, niedrogi!!

ŻELAZO
BETON,
MOSTY.

CHMIELEWSKI i RUPP.

Towarzystwo komandytowe.

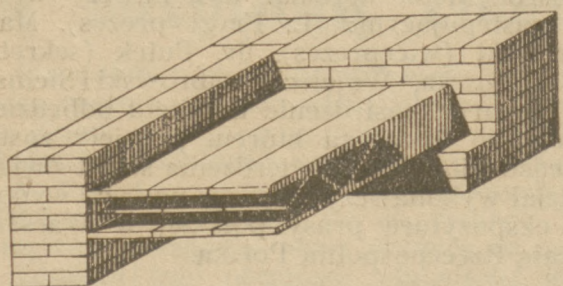
PALE,
STRAUSA
FUNDAMENTY.

PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT INŻYNIERSKICH i BUDOWLANYCH.

Adres telegraficzny: „Towkoman”

O STRÓW (Wlkp.)
Fabryczna № 13 b.

Telefony: Biuro 141.
Dyr. Chmielewski 43.

SUBSKRYBCJA.

Wkrótce otwartą będzie nowa polska placówka handlowa w Kaliszu

Chrześcijańska Hurtownia Towarów

KOLONJALNO-TABACZNYCH

p. f. **„CALISIA”**

Spółka z ogr. odp.

Chcący przystąpić do Spółki zapisywać się mogą w Banku Ziemi Kaliskiej i w Banku Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi, oddział w Kaliszu. Najniższy udział 5,000.000. Przy zapisywaniu się należy opłacić 1/4 część udziału, resztę gotówką, lub dwutygodniowymi weksłami, do dnia 1 czerwca r. b.

1077

Przetarg dobrowolny.

Dnia 24 maja r. b. o godz. 12 w poł. sprzedawać będą w Pleszewie przy placu Kościelnym Nr. 2, najwięcej dającym za gotówkę:

— całkowite urządzenie kinematograficzne, składające się z aparatu do wyświetlania obrazów, 2 motorów elektrycznych, ekranu i 102 krzeseł. Oprócz powyższego: 1 bilard franc.

Obejrzyć można 1/2 godziny przed przetargiem.

GARSTKA, komornik sądowy w Pleszewie.

Licytacja aleji owocowych.

W sobotę, dnia 26 maja b. r. o godz. 11-ej w Tursku odbędzie się licytacja miejscowych aleji owocowych pod warunkami, które mogą być poprzednio w kasie majątności Tursko przejrzone i które przed licytacją ogłoszone zostaną.

Zatwierdzenie kontraktu dzierżawnego zastrzega sobie właściciel bez względu na wysokość podanej ceny licytacyjnej.

Dom Tursko pow. Pleszew.

Zginął paszport

wydany przez Magistrat m. Kalisza na imię **ANNY KOLDE.**

1076

Zginął PASZPORT

wydany przez Urząd gm. Piętno na imię Stefana Paszewskiego.

079

Fortepian

krótki czarny lub **pianino**, w dobrym stanie kupię. Wiadomość Towarowa 3 mieszkania 1.

1047

Zginął weksel

in blanco na sumę 1.000.000 mk. podpisany przez W. Goldmana. Weksel w obcych rękach nie ma wartości.

1065

Węgiel

z odstawą do domów, ze zniesieniem do piwnic

po 17.000 mk. za centnar.

NAJLEPSZY
w Polsce **cement**
„Rudniki”

z pieców rotacyjnych po cenie fabrycznej na dogodnych warunkach poleca

Kaliska Spółka Opałowa

Kazimierzowska I, tel. 92. 940

Mieszkańcy wsi Kościelna-Wieś zawiadamiają, że od chwili ogłoszenia **nie wolno** nikomu przejeżdżać przez

1057

łęg w Kościelnej - Wsi.

W razie niezastosowania się do powyższego, przejeżdżający będą pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

Pneumatyki „Michelin Cablé”

Stock pełnych gum „Bergougnan”

Akcesoria samochodowe, wyroby „Boscha”

Biuro Agentarowe
„MOBILE”
właśc.
Wł. Sieradzki
Łódź, Juliusza 4.

Tłuszcz roślinny
jadalny

Kunerol

zawiera 100% tłuszczu
przeżo jest

**IDEAŁEM
KAŻDEJ
GOSPODYNI.**

Przedstawiciel: Sp. Akc. LAMBERT & KRZYŻAK,
WARSZAWA, Niecała 8.